AFGHAN GERMAN ONLINE
http://www.afghan-german.com
http://www.afghan-german.de

افغان جرمن آنلاین

مسئوولیت متن و شکل بدوش نویسندهٔ مضمون میباشد، عقیدهٔ نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاین نمی باشد.

آصف بهاند ۲۰۱۹/۰۶/۰۵

زوی ته د یوه پلار لیک

(د پلار د ورځې په پلمه)

لکه د نورو نړیوالو ورځو په څېر، د پلار ورځ هم زموږ په وطن کې دومره ارزښت نه لري، یادونکو او لمانځونکو باندې یې رنګارنګ ټاپې لګول کېږي.

دلته په اروپا کې هم په ټولو هېوادونو کې پر یوه ورځ نه لمانځل کېږي، بلکې هر هېواد یې په جلا ـ جلا ورځو لمانځي. په ډنمارک کې د همدې رواني اونۍ په لړ کې لمانځل کېږي. ما سږکال د پلار د ورځې په پار ځو مطلبه خپرېدو ته برابر کړي دي، یو یې همدا لاندې لیک دی.

توهین، ښکنځل، تند انتقاد او ډیر فشار د ماشوم روح او شخصیت په بله بیايي. توهین او تند انتقاد چې سره یوځای شي، د هرچا، په تیره د ماشوم شخصیت وژني، داسې یې ځای پرځای دروي چې بیایي وړاندې تګ یا ستونزمن وي او یا نا شونی. کوچنیان باید د لویانو له عینکو ونه لیدل شي، لویان باید ماشومان په خپله تله کې ونه تلي، هغوی خپل همځولي ونه ګڼي او لوړې هیلې ورنه ونه لري؛ ځکه هغوی خپله وړه دنیاګۍ لري. د لویانو دنده دا ده چې ماشومانوته په ډیره مهرباني او مینه لارښوونه وکړي او د هغوی اعتماد او پاملرنه ځان ته واړوي، نه دا چې د هغوی بې اعتمادي او کرکه راوپاروي.

میندې او پلرونه باید په ډیرهنرمندانه ډول له خپلو اولادونو سره اړیکې ټینګې کړي او لارښوونه یې وکړي. انتقاد، وهل، توهین، ګیله او زشت برخورد، اصلاً پایله نه لري. د دغو ستونزو د حل له پاره د نورو لارو تر څنګ د حل یوه لاره او ښه تجربه د نامتو امریکایي لیکوال «ډبلیو لیوینګستون لارند» د یو مشهور لیک بیا ـ بیا لوستل دي. د دې لیک نوم دی «پلار یې هیروي» دا لیک د نړۍ په اکثرو ژبو ژباړل شوی دی او ما هم په ډېره مینه او دقت سره پښتو ژبې ته راوژباړه.

د ډیرومیندواو پلرونو تجربو ښوولې ده چې د دې لیک له لوستلو نه وروسته، له ماشوم سره د دوی په چلند کې جوت توپیر راغلی دی.

انسان کولای شي د تهدید له لارې ماشوم یو کار ته اړباسي، خو دا کار ناوړې پایلې لري. په لیک کې پلار له ماشوم سره غړیږي، داسې لکه چارلي چاپلین، چې د لندن له کوڅو څخه خپلې لوړ ژرالدینې ته یو لیک لیکلی و. په لیک کې چاپلین داسې انساني عواطف په ښه کړي وو، چې بیا د نړۍ د ټولو پیغلو له پاره سرمشق شو او د نړۍ په اکثرو ژبو وژباړل شو؛ خو په دې لیک (پلار یې هیروي) کې به وګورئ چې پلار څنګه له ماشوم سره چلند کوي، چې باید ویې نه کړي او له کوم چلند نه باید کار واخلي.

زموږ هنر به په دې کې وي چې د نیک برخورد او صمیمیت له لارې کوچني ته سمه لارښوونه وکړو. دلته به د یوه پلار منفي چلند او پښیماني وګورو. هیله ده چې موږهم یو څه را ښه شو، د نوي عصر، نویوغوښتنوته غاړه کیږدو او په خپل چلند کې جوت توپیر راولو.

ما دا لیک د نامتو لیکوال دیل کارنګي له «آئین دوست یابي» نومي کتاب څخه پخوا راژباړلی او د یوې مقالې په منځ کې خپور کړی و او اوس یئ یو ځل بیا د پلار د ورځې په مناسبت خپروم.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

داهم لیک:

زویکه غوږ کیږده:

دا ټول هغه وخت درته وایم چې ته ویده یې. څیره دې ګونځې غوندې ښکاري او پرخولې شوي تندي باندې دې د زرینو ویښتانو یوه کړۍ نښتې ده. په غلا دې د خوب کوټې ته راغلی یم. همدا څو شیبې مخکې مې چې په کتابتون کې ورځپاڼه لوستله، د پښیمانۍ یو غریو پسې واخیستم او د خپلو ګناهونو له پوهیدو سره سم دې د کټ څنګ ته راغلم.

زویکیه!

شته دې داسې شیان چې د هغو په باب ما فکر کړی دی. ما له تاسره بد چلند کړی دی. ښونځې ته د تګ له پاره دې چې کالې اغوستل، درباندې په قهر شوم، هغه هم د دې له پاره چې مخ دې د مینځلو پرځای، په لمده ټوټه پاک کړ. بیا مې وښکنځلې، په دې خاطر چې بوټان دې نه وو پاک کړي. کله چې دې خپل شیان پرغولي وغورځول، په قهر مې درباندې چغې کړې. د سبا ناري پر مهال مې هم ستا د کارونو نیمګړتیاوې پیدا کړې. تا هرڅه تویول، خوله دې له ډوډۍ ډکه کړې وه، دواړه څنګلې دې پر میز باندې لګولې وې، پ رخپلې ډوډۍ باندې دې ډیر کوچ وسولول، او کله چې ته د خپلو لوبو پر لوري تللې، زه روان وم چې ریل ګاډي ته ورسیږم، تا راته لاس وښوراوه او په لوړ آواز دې وویل: پلاره خدای په امان. ما دې په تریو تندي په ځواب کې وویل: ځان مه غونجوه. بیا دا پیښې ترلمر پریواته روني وې. کله چې د واټ په بل پلو کې وم، ځارنه مې دې وکړه چې په ګونډوشوی وې او مرمري تیږو سره دې لوبې کولې، جورابې دې سورۍ شوې وې، د همځولو انډیوالانومخ کې مې سپک کړې، زه روان شوم او ته مې اړیستلې چې کور ته راپسې راشې. جورابې دې قیمتي وې او که خپله دې له بازار نه اخیستلای، نو حتماً به دې د هغو ښه ساتنه کړې وای. ته خپله فکر وکړه زویه، چې سړی پلار وي او دا ډول فکرونه ور دوڅار شي.

په یاد دې دي چې لږ وروسته بیا کتابتون کې د ورځپاڼې په لوستلو بوخت وم، چې ته زړه نا زړه او لږ خوابدی راغلې؟ کله مې چې لږ ورځپاڼه ټیټه کړه او د ورځپاڼې له کنډونه مې ولیدې، نو ښکاره وه چې زما د حوصلې جام ستا د بې وخته راتګ په خاطر ډک شوی و. ستا په زړه کې څه تیر شول او د وره په خوله کې دې پینه ونیوله، زه وډونګیدم:

«د شپې په دې وخت کې څه غواړې؟»

تا هیڅ ونه ویل، خو د یو توپاني یرغل په څیر دې رامنډې کړې، لاسونه دې زما د غاړې امیل کړل، ښکل دې کړم. زه دې په خپلو ښکلو لاسونو په میني او عاطفې سره ټینګ په غیږ کې ونیولم. دا عاطفه خدای ستا په زړه کې داسې غوړولې وه؛ چې غفلت او نا پوهي یې هم نه شي هیرولای. که کتل مې بیا تللی وې او د پښو څپهارې دې د زینوله خوا اوریدل کیده.

ښه زویکه!

لږ څنډ نه و وتلی چې ورځپاڼه مې له لاسه وښویده او یو زورونکې ډار رادوڅار او راباندې حاکم شو. زما عادتونو له ما سره څه وکړل؟ په ورو ـ ورو څیزونو د انتقاد عادت، د رټلو او ښکنځلو عادت، تا ته دا زما ډالۍ وه چې ماشوم وې. دا کارونه د دې له پاره نه وو چې ته راته ګران نه وې؛ دا د دې په خاطر وو چې ما له یو ماشوم نه له حد نه زیات څه غوښتل. زه لګیا وم ته مې د خپل منګ (سن) په متر اندازه کولې. ستا په شخصیت کې ښه، نازنین، ښکلي او حقیقي شیان زښته ډیر وو. ستا وړوکی زړه د ښکلي سهار په څېر و، چې د لوړوغرو له پاسه سر راجګوي، او دا دې په خپل ذاتي حرکت سره وښودل. تا نن شپه د مخه ښې له پاره رامنډې کړې او ښکل دې کړم.

زویکه نن شپه نور هیڅ ارزښت نه لري، زه په تیاره کې ستا کوټې ته راغلی یم او په زوړند سر دې د کټ په څنګ کې په ګونډو شوی یم، دا یوه عاجزانه تلافي ده. پوهیږم که دا ټول مې په ویښتیا کې درته ویلی وای، پام دې نه ورته کیده؛ خو سر له سبا نه به زه یو ریښتینی پلار اوسم، تا سره به صمیمي اوسم:

ـ کله چې زوریدې، زوریږم به،

ـ کله چې خاندې، خاندم به.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

کله چي وغواړم د بې حوصله ګۍ په خاطرخه ووايم، ژبه به مې په غاښ کړم او لکه يو ديني عبادت به هرکله له ځان سره دا بيا بيا ووايم:

«هغه يوازې يو ماشوم دی، يو ښکلی ماشوم..»

خواشينی يم چې ته مې يو نارينه ګڼلی وې.

اوس دې ګورم چې ستړی ستومانه په کټ کې ويده يې، پوهيږم چې تر اوسه پورې هغه نوې زيږيدلې ماشوم ته پاتې کيږې، چې پرون يې د مور په غيږ کې سر د هغې پر اوږو ايښی و.

پوهيږم چې ډيرمې غوښتل ډير زيات.

پای

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ